

VẤN ĐỀ LAO ĐỘNG - VIỆC LÀM VÀ MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM GIẢI QUYẾT VIỆC LÀM CHO LAO ĐỘNG TỈNH QUẢNG BÌNH TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

TRẦN THỊ HỒNG DUYÊN

Lao động là vốn quý, là yếu tố cơ bản quyết định sự tồn tại và phát triển của xã hội. Mặt khác, lao động và việc làm là vấn đề kinh tế - xã hội bức xúc, có tính toàn cầu, là mối quan tâm hàng đầu của các quốc gia trên thế giới. Đối với nước ta, trong điều kiện phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, cùng với việc đẩy mạnh quá trình công nghiệp hóa - hiện đại hóa và hội nhập kinh tế quốc tế sâu rộng thì vấn đề lao động và việc làm lại càng trở nên vô cùng cấp thiết. Lao động và việc làm được coi là một trong những chính sách cơ bản của Nhà nước nhằm phát huy tối đa tiềm năng nguồn nhân lực của đất nước, góp phần thực hiện thắng lợi mục tiêu mà Đảng và Nhà nước đã đề ra.

Trong những năm qua, đồng thời với việc thực hiện các chỉ tiêu phát triển kinh tế - xã hội, vấn đề giải quyết việc làm cho nguồn nhân lực được coi là

một vấn đề cấp bách trước mắt và có tính chiến lược lâu dài trong quá trình phát triển kinh tế và ổn định chính trị xã hội. Tỉnh Quảng Bình đã có nhiều chủ trương, biện pháp nhằm phát huy thế mạnh của các thành phần kinh tế, khuyến khích phát triển các hình thức tổ chức sản xuất kinh doanh cũng như khôi phục các ngành nghề truyền thống trong nhân dân giúp mọi tổ chức, gia đình và cá nhân người lao động tự tìm kiếm việc làm phù hợp với khả năng, trình độ của mình, cố gắng đưa lao động vào làm việc trong các ngành kinh tế quốc dân; sử dụng có hiệu quả tiềm năng sức lao động hiện có trên địa bàn tỉnh. Các cơ quan ban ngành, thành phần kinh tế, các nhà doanh nghiệp và người lao động đã không ngừng phát triển sản xuất tạo việc làm để thu hút lao động vào làm việc. Tình hình đào tạo nghề giải quyết việc làm cho nguồn nhân lực ở tỉnh Quảng Bình cũng đã đạt được những

kết quả đáng khích lệ, xuất phát từ nhận thức quan tâm đến đào tạo nghề cho người lao động là trách nhiệm của toàn xã hội chứ không phải của riêng ngành nào, đơn vị nào.

Năm 2010, dân số tỉnh Quảng Bình là 857,741 người, trong đó số lao động trong độ tuổi là 536.733 người (chiếm 62,57% dân số); số lao động tham gia hoạt động kinh tế 457.353 người (chiếm 53,32% dân số toàn tỉnh). Ước thực hiện đến cuối năm 2010, toàn tỉnh có 30.230 người được giải quyết việc làm (đạt 100,8% kế hoạch năm), trong đó tạo thêm việc làm mới cho 20.097 lao động (đạt 100,5% kế hoạch năm), tỉ lệ thất nghiệp chung 1,4%, trong đó khu vực thành thị 2,0%.

Cũng trong năm 2010, các Trung tâm giới thiệu việc làm trên địa bàn tỉnh tư vấn việc làm cho khoảng 15.000 người, đồng thời giới thiệu cho khoảng 4.000 lao động vào làm việc ở các doanh nghiệp trong và ngoài tỉnh. Việc tổ chức sàn giao dịch việc làm thu hút khoảng 1.600 người đăng ký tìm việc làm với 100 đơn vị tham gia tuyển dụng.

Hiện nay, công tác xuất khẩu lao động ra nước ngoài có vị trí rất quan trọng, nó ảnh hưởng trực tiếp đến sự phát triển kinh tế ở mỗi địa phương và từng cá nhân người lao động. Nếu như giải quyết được số lao động đi làm việc ở nước ngoài sẽ tạo điều kiện ổn định về kinh tế của mỗi gia đình, mặt khác

tăng thêm mức sống trong cộng đồng. Đối với nước ta, xuất khẩu lao động cũng xuất phát từ nhu cầu nội tại và xu hướng chung nhằm góp phần giải quyết việc làm cho người lao động, tăng thu nhập xóa đói giảm nghèo, đào tạo cũng như phát triển nguồn nhân lực cho CNH-HĐH; tăng cường hợp tác với các nước trong khu vực và trên thế giới. Năm 2010, toàn tỉnh có 2.425 lao động được tuyển dụng đi làm việc ở nước ngoài (đạt 97% kế hoạch năm), trong đó: Nhật Bản 15 người, Đài Loan 235 người, Malaixia 303 người, Ma Cao 86 người, Hàn Quốc 157 người, Oman 165, Cộng hòa Séc 36 người, Quarta 62 người, Cộng hòa liên bang Nga 161 người, các tiểu Vương quốc Ả Rập và các nước khác 1.205 người.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, vấn đề tạo việc làm cho nguồn nhân lực ở tỉnh Quảng Bình vẫn còn 1 số hạn chế nhất định. Kỹ năng, tay nghề thấp do chất lượng đào tạo, cơ cấu ngành nghề đào tạo chưa đáp ứng yêu cầu thị trường lao động, thiếu trầm trọng những lao động có kỹ thuật cao. Phân bố lực lượng lao động có trình độ chuyên môn kỹ thuật chủ yếu là ở khu vực thành thị, trong các cơ quan doanh nghiệp. Tỷ lệ thất nghiệp cũng đang còn nhiều, cạnh tranh về lao động cao cũng như tình trạng thừa thầy thiếu thợ đang ngày càng trở nên phổ biến.

Ở nông thôn, số lượng lao

động không có chuyên môn kỹ thuật chiếm tỷ lệ khá cao, chủ yếu là nông nghiệp giản đơn, lâm nghiệp và thủy sản. Như vậy, việc đào tạo, bố trí hợp lý lực lượng lao động này là rất cấp bách nhằm đáp ứng nhu cầu lao động trong thời kỳ CNH-HĐH của tỉnh cũng như tăng sự cạnh tranh, thu hút lao động cao so với các tỉnh trong khu vực. Để thực hiện được mục tiêu này, tỉnh phải nỗ lực hơn trong công tác đào tạo nghề cho lao động nông thôn theo hướng chuyển giao công nghệ hiện đại.

Dưới sự tác động của cơ chế thị trường, vấn đề việc làm, thiếu việc làm, thất nghiệp đã và đang là bài toán khó. Mặt khác, hội nhập kinh tế quốc tế cũng đặt ra nhiều thách thức trong giải quyết việc làm. Do vậy, giải quyết việc làm cho nguồn nhân lực đang là vấn đề được quan tâm ở trên bình diện cả nước nói chung và tỉnh Quảng Bình nói riêng. Qua thực trạng về giải quyết việc làm cho thấy, tỉnh Quảng Bình đã có nhiều chủ trương phát triển, chính sách tạo việc làm cho nguồn nhân lực. Tuy nhiên, hiệu quả của công tác tạo việc làm cho nguồn nhân lực trong Tỉnh vẫn chưa cao. Một trong những nguyên nhân chủ yếu là do sự chỉ đạo của chính quyền các cấp, các tổ chức đoàn thể chưa đi sâu vào cụ thể, nhận thức của người dân về đào tạo nghề còn mơ hồ, chưa phù hợp với thực tiễn đặt ra. Bên cạnh đó, một số thủ tục cho vay vốn còn rườm rà, công tác

tuyên truyền hướng dẫn chính sách còn nhiều bất cập; các cơ sở đào tạo nghề cho người lao động chưa bám sát vào tình hình thực tiễn của địa phương để có chính sách đào tạo nghề thích hợp...

Thấy rõ được những vấn đề đó, Tỉnh đã có nhiều biện pháp nhằm tháo gỡ những khó khăn vướng mắc trong vấn đề tạo việc làm và tăng thu nhập cho nguồn nhân lực nhằm xóa đói, giảm nghèo và giải quyết việc làm cho người lao động. Tạo việc làm cho nguồn nhân lực của tỉnh là một vấn đề mang tính xã hội rộng lớn và lâu dài, do đó tỉnh cần đưa ra các giải pháp thiết thực, phù hợp với tình hình của địa phương nhằm tạo việc làm cho nguồn lao động. Cụ thể:

- Đẩy mạnh công tác truyền truyền về vấn đề tạo việc làm để từng bước làm thay đổi nhận thức của người dân về việc làm, coi vấn đề tạo việc làm là trách nhiệm của mỗi người dân và của toàn xã hội chứ không phải là trách nhiệm của một cơ quan ban ngành cụ thể nào.

- Tăng cường công tác quản lý chỉ đạo của các ngành, các cấp và các địa phương về vấn đề tạo việc làm cho nguồn nhân lực. Mặt khác, có sự phối kết hợp liên ngành trong việc đào tạo và giải quyết việc làm cho lực lượng lao động của tỉnh.

- Đào tạo nhằm nâng cao trình độ học vấn cho người lao động, khuyến khích khôi phục và mở rộng các ngành nghề truyền thống của địa phương

(Xem tiếp trang 46)

VẤN ĐỀ LAO ĐỘNG... (Tiếp theo trang 44)

➤ trên địa bàn tỉnh nhằm giải quyết việc làm cho số lao động chưa có việc làm và số lao động nông nhàn tại địa phương.

- Các ngân hàng, nhất là Ngân hàng Chính sách xã hội cần có chính sách cho người lao động vay vốn, hướng dẫn cho họ cách thức làm ăn phù hợp nhằm sử dụng có hiệu quả nguồn vốn đã vay.

- Đào tạo và giáo dục định hướng nghề nghiệp cho người lao động để tạo nguồn cung lao động có chất lượng cho xuất khẩu lao động. Hỗ trợ người lao động trong và sau khi đi lao động ở nước ngoài trở về sử dụng đồng vốn, nhân lực sao cho có hiệu quả. Đặc biệt là đối với người lao động gặp rủi ro trong xuất khẩu lao động.

- Tổ chức dạy nghề cho những người thất nghiệp hay những người có nhu cầu tìm việc làm. Mặt khác, tổ chức giới thiệu việc làm cho người lao động đăng ký tìm việc làm được vào làm việc tại các doanh nghiệp đúng khả năng trình độ nghề nghiệp được đào tạo của mình.

- Các doanh nghiệp, đơn vị tuyển dụng lao động có nhiều chính sách đãi ngộ đối với người lao động nhằm khuyến khích họ làm việc một cách có hiệu quả, vận dụng tối đa khả năng nghề nghiệp của mình. Tư vấn về pháp luật có liên quan tới lao động việc làm nhằm định hướng cho người lao động tìm được việc làm phù hợp, nắm được những thông tin cần thiết

về quy định của Nhà nước đối với vấn đề lao động việc làm để cho người lao động lựa chọn.

Trong năm qua, tỉnh ta đã có nhiều chính sách ưu tiên, khuyến khích phát triển đào tạo nghề cũng như đa dạng hóa các ngành nghề, đặc biệt làm tốt công tác giải quyết việc làm cho một bộ phận lớn người lao động nhờ đó mà kinh tế - xã hội Tỉnh ta đã có nhiều chuyển biến tích cực. Từ đó có thể thấy rằng, giải quyết việc làm cho người lao động là một vấn đề mang tính thường xuyên và lâu dài, đó không phải là trách nhiệm của cơ quan, tổ chức hay cá nhân nào mà là trách nhiệm chung của toàn xã hội để nhằm xây dựng một cộng đồng phát triển bền vững hơn.

T.T.H.D